

Basis af hvilket man skal udregne den Maksimumsrente; som jeg kalder den, om hvilken Ændringsforslaget handler. Der siges blot, at der skal udregnes en Maksimumsrente, som skal være gældende for den følgende Maaned, men der siges slet ikke noget som helst om, hvilken Kurs man skal regne med eller lignende. Der er ikke sagt det mindste om, hvorvidt der skal regnes med en Gennemsnitskurs af visse Dages Kurs, og endnu mindre om, hvilke Serier af Kreditforeningsobligationer der skal være gældende. Det synes mig en ganske ejendommelig Maade at lovgive paa, og det forekommer mig, at der ogsaa her foreligger noget Hastværksarbejde. Enten maa man vel sige: saadan og saadan skal det være i Detailler, eller man maa tillægge den højtærede Minister Myndighed til senere at angive Reglerne. Slet ingenting at sige synes mig forkasteligt, og det er mig ganske ufatteligt, hvorfor ikke Udvalgets Flertal og den højtærede Minister har sluttet sig til min Opfattelse, som principalt egentlig er den, at der skulde sættes detaillerede Bestemmelser, men subsidiært, altsaa naar ingen har villet slutte sig til mit principale Standpunkt, er det, at der i det mindste maa tillægges Ministeren Myndighed til at bestemme.

Jeg kommer nu endelig til mit Underændringsforslag Nr. 4 til Ændringsforslag Nr. 1, der i sin Ordlyd ser overordentlig lidet betydende ud, idet det gaar ud paa, at Ordet: „nedefter“ skal ændres til Ordet: „opad“. Jeg kan ikke rigtigt begrunde, hvad mine Motiver til dette Underændringsforslag er, eller rigtigt vise dets Betydning, uden at jeg kommer lidt dybere ind paa, hvorledes Udviklingen af denne Sag er gaaet for sig i Udvalget. Som det ærede Tings Medlemmer vil huske, foreligger Lovforslaget oprindeligt fra den højtærede Minister paa den Maade, at Banker skal ligestilles med Sparekasser med Hensyn til Stempelbegunstigelse. Dette har vakt en Storm af Uvillie indenfor visse Kredse, og jeg kan vel sige, at indenfor Udvalget og de interesserede, hvormed jeg ogsaa tænker paa den højtærede Minister, har man delt sig i 3 Grupper, som jeg vil betegne som henholdsvis Sparekassevennerne, Bankvennerne og Sparernes Venner. Jeg regner mig ubetinget til de sidste, idet jeg allerede her ønsker at betone, at jeg med Sparere tænker paa de smaa Sparere, ikke paa de store Sparere. De store Sparere er ganske uafhængige af det Forhold, hvorom her er

Tale, idet de kan sikre sig højere Rente ved Laan mod Indlaansbevis eller Folio eller ved at købe Obligationer eller lignende. Talen er kun om de smaa Sparere, det er som deres Ven og som deres Talsmand, jeg specielt opfatter mig ved denne Lejlighed.

Sparekassevennerne har altsaa oprindeligt ønsket, at den Stempelbegunstigelse, den højtærede Minister ønskede at tillægge ogsaa Bankerne, slet ikke maatte komme til Udførelse, og de har begrundet denne Opfattelse med en Række Paastande, som jeg ikke skal komme nærmere ind paa. Der er talt om Folketingets historiske Stilling, om Bankernes ringere Soliditet i Forhold til Sparekasserne og om, at Bankerne, selv de, der ikke har haft Stempelbegunstigelse, har kunnet gaa i høj Grad fremad, og om meget andet. Jeg skal her ganske henholde mig til, hvad den højtærede Minister dels i Landstinget, dels herved har fremført om disse Paastande, hvilket har været overordentlig rammende. Kun paa to Punkter ønsker jeg at skænke Forholdet en Omtale. Det ene er dette, at Sparekassevennerne saa stærkt har betonet, at Bankerne er Forretninger, der er lagte an paa at tjene Penge til Aktionærerne. Man har saagar brugt saa stærke Ord som, at Bankerne „lægger an paa at fede Aktionærerne“, og der er blandt andet — jeg skal holde mig til Tal, der er det mest talende — fremdraget som Illustration af dette Forhold, at Bankerne faktisk indtjener 16 Mill. Kr. aarlig til deres Aktionærer. Jeg synes ikke, man bør nævne dette Tal uden samtidig at vise, paa hvilken Maade Bankerne indtjener disse 16 Mill. Kr. De indtjener dem med en Aktiekapital af 205 Mill. Kr., saaledes at de har tjent henimod ca. 8 pCt. af Aktiekapitalen. Det kan baade kaldes lidt og kaldes meget. Men Forholdet bliver endnu langt klarere, hvis vi ser hen til, med hvilke Midler Bankerne har indtjent disse 16 Mill. Kr. Forholdet er nemlig det, at de i Virkeligheden har arbejdet med en Kapital af ca. 1.200 Mill. Kr., nemlig Aktiekapitalen plus Indlaanskapitalen paa de forskellige Indlaansmaader. Dette er Forhold, som ganske tydeligt fremgaar af Statistisk Aarbog. Men hvad vil det sige, at man har tjent 16 Mill. Kr. ved at arbejde med Midler paa 1.200 Mill. Kr.? Hvis vi regner, at Aktiekapitalen forlods forrentes med 5 pCt., bliver det altsaa for de 205 Mill. Kr. ca. 10 Mill. Kr.s Udbytte, som er det omtrentlige Ud-